

**SAMEN
WERKINGS
VERBAND**

VO De Langstraat

Jaarverslag Adviescommissie Toelaatbaarheid

Schooljaar 2025-2026

Inhoud

Inleiding.....	3
Hoofdstuk 1 Werkwijze en samenstelling ACT.....	4
1.1 Werkwijze en samenstelling ACT	4
1.2 Specifiek handelen door de ACT.....	5
Hoofdstuk 2 Aanbevelingen en aandachtspunten	8
Hoofdstuk 3 Kwantitatieve gegevens en analyse.....	10
3.1 Aantal vergaderingen	10
3.2 Aantal leerlingen regulier voortgezet onderwijs.....	10
3.3 Ontwikkeling deelnamepercentage VSO.....	11
3.3 Bekostigingscategorieën TLV VSO	12
3.4 Ontwikkeling deelnamepercentage PrO	15
3.5 Totaaloverzicht ACT in vergelijking met voorgaande jaren	15
3.5 Toegekende TLV's VSO herkomst regulier VO	17
3.6 Toegekende TLV's VSO herkomst VSO	18
3.7 Toelaatbaarheid Praktijkonderwijs	20
3.8 OPDC arrangementen	21
3.9 Adviesvragen	22
3.11 Bezwaar	23
Bijlage 1 Concept overzicht thuiszitters SWV VO De Langstraat	24
Bijlage 2 Evaluatie Overstaparrangementen 2025-2026	29

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Adviescommissie Toelaatbaarheid SWV VO De Langstraat (hierna ACT genoemd) met betrekking tot de werkzaamheden gedurende het schooljaar 2025-2026. In dit verslag vindt u zowel een kwantitatieve als kwalitatieve analyse van de beschikbare gegevens. Ook worden op basis van deze gegevens enkele aanbevelingen gedaan voor de toekomst.

In Hoofdstuk 1 vindt u een korte toelichting met betrekking tot de algemene werkwijze en de samenstelling van de ACT. Ook vindt u een toelichting op specifiek handelen door de ACT in het schooljaar 2025-2026.

In Hoofdstuk 2 worden de aanbevelingen en aandachtspunten gepresenteerd. Punten uit vorig verslag die nog actueel zijn worden hier ook opnieuw vermeld.

In Hoofdstuk 3 wordt inzicht gegeven in de onderliggende kwantitatieve gegevens en de bijbehorende analyse van de informatie uit het systeem Tommy.

In de bijlagen zijn het overzicht thuiszitters en de evaluatie overstaparrangementen 2025-2026 toegevoegd.

Hoofdstuk 1 Werkwijze en samenstelling ACT

1.1 Werkwijze en samenstelling ACT

Binnen het samenwerkingsverband (SWV) VO De Langstraat hebben de scholen voor voortgezet onderwijs afspraken gemaakt over de inzet van ondersteuning binnen de basisondersteuning en de lichte ondersteuning op de diverse scholen. Wanneer een school – ondanks planmatige inzet binnen de ondersteuningsniveaus 1 tot en met 4- moeite heeft te voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een leerling en wanneer er sprake is van handelingsverlegenheid, dan kan de school zich richten tot de adviescommissie toelaatbaarheid (ACT).

De kerntaak van de ACT is het beoordelen van aanvragen van scholen over de continuering van de schoolloopbaan van leerlingen en het uitbrengen van advies hierover aan de directeur-bestuurder van het SWV VO De Langstraat. Binnen de kerntaak gaat het om het geven van advies bij de volgende vier type aanvragen:

1. de toelaatbaarheid van een leerling tot het voortgezet speciaal onderwijs en het op basis daarvan eventueel verstrekken van een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) Voortgezet Speciaal Onderwijs;
2. de toelaatbaarheid van een leerling tot het praktijkonderwijs en het op basis daarvan eventueel verstrekken van een Toelaatbaarheidsverklaring Praktijkonderwijs (TLV PrO);
3. de te nemen stappen bij de continuering van de schoolloopbaan van een leerling dan wel over de inzet van extra ondersteuningsactiviteiten binnen de school, de inzet van arrangementen of andere maatregelen;
4. het inzetten van arrangementen om de extra ondersteuning binnen of buiten de school te kunnen organiseren. De volgende arrangementen kunnen worden aangevraagd:
 - a. orthopedagogisch didactisch centrum (OPDC) Boost!
 - b. overstaparrangement
 - c. overbruggingsarrangement
 - d. maatwerkarrangement

De ACT kiest voor een integrale en multidisciplinaire wijze van bespreken en kijkt naar de leerling in de context van school, gezin, vrije tijd en eventuele hulpverlening. Het hoorrecht van ouders en leerling is verweven in de procedure. Voor een uitgebreide beschrijving van de taakstelling, samenstelling, doelgroep en werkwijze van de ACT wordt verwezen naar het document “Werkwijze ACT”, versie mei 2025.

In het schooljaar 2025-2026 bestond de ACT uit de volgende leden:

M. Delic, pedagoog/ expert VSO, voorzitter ACT

A. Pooters, orthopedagoog NVO

S. Haak, orthopedagoog generalist NVO (op afroep)

F. Hooiveld, orthopedagoog generalist NVO (vanaf juni 2025)

Mirela Delic is sinds augustus 2025 voorzitter van de ACT. De leden van de ACT formuleren onafhankelijk van elkaar een advies, zijn onpartijdig en niet anderszins betrokken bij een casus. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke verplichting (Algemene maatregel van Bestuur) dat de directeur-bestuurder

van het SWV zich door tenminste twee onafhankelijke deskundigen - waaronder een orthopedagoog of psycholoog - moet laten adviseren over de toelaatbaarheid tot het VSO.

Bij specifieke vragen van sociaal medische aard en bij het formuleren van een advies bij het verstrekken van TLV's met een bekostigingscategorie "midden" en "hoog" is het mogelijk om de expertise van een jeugdarts te vragen.

1.2 Specifiek handelen door de ACT

Met MET Praktijkonderwijs zijn afspraken gemaakt over de afgifte van de TLV's PrO. Leerlingen die aan de wettelijke criteria voor plaatsing binnen Praktijkonderwijs voldoen, krijgen via een verkorte procedure een TLV PrO van het SWV. In de ACT worden alleen de leerlingen besproken met zogenoemde "tegengestelde criteria" en de leerlingen waarbij er twijfels zijn of MET Praktijkonderwijs in de ondersteuningsbehoefte kan voorzien. Tevens is met MET Praktijkonderwijs afgesproken dat zij bij mogelijke instroom vanuit regulier VO of VSO op aangeven van de ACT inhoudelijk gesprekspartner zijn tijdens het proces.

Om meer uniformiteit en duidelijkheid te krijgen in het handelen binnen de ondersteuningsstructuur op de reguliere scholen, zijn de ondersteuningsniveaus nader beschreven. Ook de ACT is daar duidelijk in gepositioneerd. Het is daarmee inzichtelijk wat er van wie verwacht; wat er aan inzet voorafgaand aan een ACT aanvraag wordt verwacht op schoolniveau en op welk moment de ACT in beeld komt: de zogenoemde "routing" naar de ACT. In 2025-2026 is er veel aandacht geweest voor de implementatie van het werken met de ondersteuningsniveaus. Er heeft een scholing plaatsgevonden voor de OCO's en de ACT heeft alle reguliere scholen bezocht om samen te bespreken wat goed gaat en waar nog verbeteringen mogelijk zijn. Het werken volgens de ondersteuningsniveaus blijft een punt van aandacht. Iedere school en bestuur heeft zijn eigen focuspunten.

De voorzitter van de ACT is beschikbaar als sparringpartner voor advies over leerlingen die langdurig thuiszitten of waarbij sprake is van complexe, VSO—overstijgende problematiek. Ook is het mogelijk om advies in te winnen over algemene zaken/procedures in het SWV en over het wettelijke kader van Passend Onderwijs. Dit geldt zowel voor het regulier onderwijs als voor het VSO. Het sparren vindt zeer regelmatig plaats (wekelijks) en gebeurt vaak telefonisch.

In de situatie dat er een inhoudelijk advies gewenst is, dient een formele adviesvraag te worden ingediend bij de ACT. Dit is van belang om zuiver in de samenwerking met alle andere partijen het proces te doorlopen en om onafhankelijk te kunnen blijven bij de inhoudelijke advisering.

Naar aanleiding van het inspectiebezoek in mei 2026 zijn de criteria voor het afgeven van een TLV gerichter omschreven. Zie notitie: criteria voor afgifte TLV.

Sinds januari 2026 wordt gewerkt met nieuwe kaders voor plaatsing en trajecten binnen het OPDC. Zie notitie OPDC 2.0. De ACT heeft de beoordeling van de aanvragen voor OPDC arrangementen hierop aangepast.

Betreffende de overgang PO- VO zijn er soms knelpunten. Een tijdige en eenduidige afstemming over onderwijs- en ondersteuningsbehoeften is nog niet altijd vanzelfsprekend waardoor extra inzet van TAC (commissie van SWV PO), ACT en scholen nodig blijft. Diverse casussen zijn besproken binnen de TAC van het samenwerkingsverband PO, soms in aanwezigheid van een lid van de ACT. Positief is dat het aantal dossiers waarvoor extra afstemming nodig was in 2025-2026 lager lag dan in 2024-2025. Het samenwerkingsverband heeft scholen in zowel het regulier als het speciaal onderwijs meerdere malen moeten wijzen op de zorgplicht na het ontvangen van een formele aanmelding.

Vanaf 2025-2026 wordt gewerkt met het vernieuwde computersysteem Tommy. Het is geactualiseerd en aangepast aan de nieuwe werkwijze, o.a. kunnen nu arrangementen worden aangevraagd door scholen om aanvullende ondersteuning rondom een leerling te kunnen organiseren. Trajectbegeleiding wordt sinds dit schooljaar niet meer aangeboden.

Het SWV streeft ernaar dat de bureaucratie rondom het aanvragen van TLV's vanuit het VSO wordt verminderd en dat tevens de kwaliteit van het monitoren van de ontwikkelingen van de VSO leerlingen gewaarborgd blijft. Het SWV geeft daar waar het kan TLV's zoveel mogelijk voor langere duur en voor sommige groepen (EMB) voor de gehele schoolloopbaan af. Echter daar waar er kansen worden gezien om door te stromen naar regulier onderwijs op termijn wordt dit duidelijk aangegeven en worden evaluatiemomenten afgesproken. De duur van de TLV wordt daaraan gekoppeld.

In het schooljaar 2025-2026 heeft het SWV de zeven VSO-scholen waar de meeste leerlingen zijn ingeschreven bezocht om inhoudelijk af te stemmen over de verlengingsaanvragen, de doorstroom van leerlingen naar regulier onderwijs en de onderlinge samenwerking.

Tot slot signaleert de ACT het volgende:

- Het samenwerkingsverband constateert dat er nog onvoldoende passend onderwijsaanbod beschikbaar is voor leerlingen met aanvullende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften op het grensvlak van regulier en speciaal onderwijs, zowel binnen het vmbo als binnen havo/vwo. Ook de overgang naar een Entree-opleiding of arbeid blijkt voor een specifieke groep leerlingen onvoldoende geborgd. Het betreft met name leerlingen die geen vmbo-diploma kunnen behalen, maar tegelijkertijd niet voldoen aan de toelatingscriteria van het praktijkonderwijs. Vooral bij leerlingen in de bovenbouw die nog geen 16 jaar oud zijn, lopen trajecten regelmatig vast. Deze knelpunten waren eveneens zichtbaar in schooljaar 2025-2026. Ondanks de voortdurende signalering is nog onvoldoende onderzocht welk onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor deze leerlingen passend en haalbaar is, waardoor duurzame oplossingen vooralsnog ontbreken.
- Opvallend was het toenemende aantal vragen rondom zij-instromers. Scholen ervaren moeite om leerlingen die afstromen naar een ander onderwijsniveau te plaatsen op een passende vervolgschool. In diverse situaties heeft het samenwerkingsverband moeten bemiddelen om tot een passende onderwijsplek te komen. Daarnaast heeft deze problematiek in enkele gevallen

geleid tot thuiszitten. Leerlingen werden niet tijdig begeleid naar een geschikte vervolgplek, terwijl voortzetting van hun onderwijsloopbaan op de huidige school niet langer mogelijk was.

- Hoewel het aantal thuiszitters in het SWV licht afneemt, blijft het gaan om een hoog aantal. Bij deze groep worden regelmatig kenmerken waargenomen zoals een complexe thuissituatie, hoogbegaafdheid, internaliserende problematiek en langdurige wachtlijstsituaties, waardoor passende ondersteuning of plaatsing wordt vertraagd. De samenwerking tussen leerplicht en het samenwerkingsverband is in het afgelopen jaar verder versterkt. Vanuit de wettelijke verplichting rondom de thuiszittersmonitor vindt er intensievere afstemming plaats op casusniveau. Daarnaast zijn structurele overlegmomenten ingericht om elkaar te informeren over beleidsontwikkelingen, actuele vraagstukken en lopende casuïstiek. Hierdoor is de gezamenlijke aanpak van thuiszitters en risicoleerlingen verder verbeterd. Het samenwerkingsverband is in het verslagjaar in totaal vijf keer gevraagd om advies uit te brengen in het kader van een verzoek tot leerplichtonthefving. Deze betrokkenheid heeft bijgedragen aan een zorgvuldige afweging van de mogelijkheden voor onderwijs en ondersteuning voor de betreffende leerlingen.
- Een aantal verlengingsaanvragen vanuit het VSO zijn te laat ingediend.
- Er is een toenemende groep leerlingen die naast NT2 achtergrond ook aanvullende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften hebben. Een aantal VSO scholen heeft aangegeven moeite te hebben om te kunnen voldoen aan de NT2 ondersteuning die deze leerlingen nodig hebben. Dit is een aantal keer onderwerp van gesprek geweest.
- Hoewel VSO-scholen tijdens schoolbezoeken aangeven dat wachtlijsten slechts beperkt voorkomen, ervaart het samenwerkingsverband in de praktijk regelmatig knelpunten bij plaatsingen. Scholen krijgen met enige regelmaat te horen dat specifieke groepen of niveaus vol zijn, waardoor leerlingen niet direct kunnen doorstromen naar een passende VSO-plek. Deze discrepantie tussen het ervaren en gerapporteerde aanbod vraagt om blijvende monitoring en afstemming tussen scholen en samenwerkingsverband.
- Er zijn in het algemeen veel personele wisselingen en scholen hebben moeite om hun personele bezetting op orde te houden. Daarbij geven veel contactpersonen van de ACT aan dat er sprake is van een forse werkdruk.
- We constateren een toename van handelingsverlegenheid bij VSO-scholen. Steeds vaker hebben deze scholen te maken met leerlingen die niet naar school kunnen, slechts gedeeltelijk aanwezig zijn of uitstromen zonder startkwalificatie. Daarnaast blijkt het vinden van een passende uitstroomplek voor deze leerlingen een groeiende uitdaging.

Hoofdstuk 2 Aanbevelingen en aandachtspunten

2.1 Aanbevelingen en aandachtspunten

Ondanks duidelijke afspraken tussen PO en VO blijft er jaarlijks een beperkte groep leerlingen voor wie de overstap extra aandacht en aanvullend overleg vraagt. De samenwerking tussen PO en VO vormt een stevige basis. Om langdurige plaatsingstrajecten en thuiszitten te voorkomen is het belangrijk dat scholen de afspraken en de zorgplicht consequent naleven. Dat vraagt vroegtijdige duidelijkheid over het uitstroomperspectief, tijdige formele aanmelding en een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een passende onderwijsplek. Het samenwerkingsverband blijft inzetten op bewustwording, afstemming en samenwerking tussen alle betrokken partijen.

Het SWV focust op de volgende vier thema's:

- 1: Het versterken van het dekkend aanbod zodat meer leerlingen thuisnabij naar school kunnen gaan.
- 2: Het versterken en waar mogelijk uniformeren van de basis- en extra ondersteuning; de ondersteuningsstructuur in de scholen.
- 3: Het reguleren en ondersteunen van leerlingstromen (zoals terugplaatsing van gespecialiseerd naar regulier onderwijs).
- 4: Het versterken van schoolaanwezigheid en daarmee terugdringen van het aantal thuiszitters.

De ACT volgt de ontwikkelingen ten aanzien van deze thema's om de besluitvorming te baseren op de actuele situatie.

In een aantal casussen wordt de ACT pas betrokken op het moment dat een school handelingsverlegen is en de problematiek van een leerling in omvang en complexiteit is toegenomen. Op dat moment sluiten lichte of preventieve interventies vaak niet langer aan bij de inmiddels geëscaleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Daarnaast blijkt dat bij een deel van de aanvragen nog niet alle stappen binnen de ondersteuningsstructuur volledig zijn doorlopen, zoals het uitvoeren van een grondige analyse van de ondersteuningsvraag en het planmatig inzetten en evalueren van passende interventies. Het tijdig betrekken van de ACT is daarom van groot belang. Tegelijkertijd blijft aandacht nodig voor het versterken van de cyclische en planmatige werkwijze binnen scholen. Het is van belang dat scholen de PDCA-cyclus structureel toepassen en hiernaar handelen binnen hun ondersteuningsstructuur. De beschrijving van de verschillende ondersteuningsniveaus binnen het samenwerkingsverband biedt hierbij een belangrijk kader, maar vraagt op veel scholen nog verdere implementatie en borging. Daarnaast is het noodzakelijk dat scholen hun basisaanbod en lichte ondersteuningsaanbod helder beschrijven en inzichtelijk maken. Het samenwerkingsverband constateert dat de wijze waarop ondersteuning wordt georganiseerd en gefaciliteerd sterk uiteenloopt tussen scholen. Deze verschillen blijken groter dan vooraf werd verondersteld en leiden tot variatie in beschikbare ondersteuning voor leerlingen. Ook is er gedurende het verslagjaar regelmatig discussie gevoerd over de samenstelling van ondersteuningsteams en de vraag welke disciplines noodzakelijk zijn om leerlingen optimaal te kunnen ondersteunen.

Het maken en overleggen van een OPP is een vereiste bij een aanvraag bij de ACT. Hier zien we een positieve ontwikkeling, echter in een aantal gevallen signaleren we dat het OPP pas is gemaakt op het moment dat een aanvraag bij de ACT aan de orde is. Dit is in deze gevallen teruggekoppeld aan de

betreffende scholen. Het is van belang dat scholen het OPP beschrijven en inzetten voor alle leerlingen die aanvullende ondersteuning krijgen. Dit is een wettelijke vereiste. De OPP's die de ACT vanuit het VSO ontvangt zijn wisselend van kwaliteit. In situaties dat er verbeter-suggesties zijn, wordt dit teruggekoppeld naar de betreffende scholen.

Het SWV streeft naar een hoger deelnamepercentage van leerlingen in het regulier VO in de toekomst. Daarom is een nadere analyse van en focus op de doorstroom van leerlingen van het PO naar het V(S)O van belang net als een focus op het monitoren van VSO leerlingen die mogelijk kansrijk zouden kunnen zijn binnen het regulier VO. Het SWV wil de doorstroom van deze groepen leerlingen bevorderen door vanuit goede analyse en signalering, ondersteuning in de vorm van expertise en geld (arrangement) in te zetten.

De ACT heeft de gesprekken op de VSO scholen als waardevol ervaren. Deze werkwijze wordt voortgezet. Het bespreken van de verlengingen op locatie met de CvB geeft veel inzicht. Er wordt besproken hoe er wordt gewerkt aan het realiseren van het passende uitstroomperspectief binnen een bepaalde periode zodat de ACT meer zicht krijgt op het ingezette traject. De afweging of de leerling door kan stromen naar regulier onderwijs wordt meegenomen.

De samenwerking met jeugdhulpverlening is een blijvend punt van aandacht. De ACT signaleert dat leerlingen vaak lang moeten wachten voordat de juiste ondersteuning wordt ingezet. Wanneer dit een voorwaarde is voor ontwikkeling, nemen problemen in de schoolsetting vaak toe. Dit is een knelpunt dat we enkele jaren kennen. Daarnaast heeft de ACT soms vragen over de bekostiging van onderwijszorgarrangementen zoals maatwerkklassen in het VSO. Het gaat hier om het "grijze gebied" tussen onderwijs en zorg: daar waar de verantwoordelijkheden van de Jeugdwet en de wet Passend Onderwijs elkaar raken. Het SWV neemt bovenstaande in de gesprekken die worden gevoerd met de vier betrokken gemeenten mee.

Het aantal leerlingen dat "thuiszit" is licht afgenomen. Er is gewerkt met een projectgroep aan een projectplan "thuiszitters". Een aantal doelen staat nog open, zoals het aanpassen van het thuiszittersprotocol en het doorontwikkelen van datagedreven werken. De projectgroep heeft een implementatieplan "werken aan schoolaanwezigheid" geschreven. Dit plan wordt vanaf 2026-2027 ten uitvoer gebracht.

Het SWV is de laatste jaren data specifiek en gericht gaan verzamelen. Dat is gewenst om trends nog beter te kunnen analyseren en monitoren. Er is een slag gemaakt om de overstaparrangementen te evalueren, de data m.b.t. thuiszitters beter te duiden, de verdeling in bekostigingscategorieën inzichtelijk te maken en de herkomst van de leerlingen die starten binnen het VSO vanuit het PO in beeld te brengen. Voor de komende periode willen we een verbeterslag maken, o.a. door meer kwalitatief te kunnen duiden aan welke leerlingen een TLV of arrangement wordt toegekend, schoolaanwezigheidsdata te monitoren en aan de hand van de focus in het nieuwe ondersteuningsplan te bepalen welke indicatoren relevant zijn.

Hoofdstuk 3 Kwantitatieve gegevens en analyse

In het Ondersteuningsplan 2022-2026 staan de volgende kwantitatieve doelen:

- * Het percentage leerlingen in het PrO, inclusief de Veilige route, is in lijn met het landelijk gemiddelde.
- * Het aantal leerlingen in VSO neemt af naar een deelnamepercentage onder het landelijk gemiddelde.
- * Het aantal leerlingen dat vanuit het regulier VO de overstap maakt naar het VSO daalt gedurende de ondersteuningsplanperiode naar maximaal twintig per jaar.

3.1 Aantal vergaderingen

In het schooljaar 2025-2026 heeft de ACT om de week vergaderd. Het ging om 20 vergaderingen. Vanaf voorjaar 2020 vinden de vergaderingen online plaats via Teams. In deze 20 bijeenkomsten heeft de ACT in totaal 249 aanvragen in behandeling genomen. Dat zijn er 40 minder dan in het schooljaar 2024-2025. Er moet opgemerkt worden dat het niet om 249 individuele leerlingen gaat. In sommige situaties worden namelijk twee aanvragen voor een leerling gedaan, bijvoorbeeld eerst een adviesaanvraag en vervolgens een aanvraag voor een TLV VSO.

3.2 Aantal leerlingen regulier voortgezet onderwijs

6618 leerlingen binnen vmbo- havo- vwo (92,9% - landelijke vergelijking 92,9%); 219 leerlingen binnen pro (3,1% - landelijke vergelijking 3,1%)

Verdeling in aantal leerlingen, 1 oktober 2025:

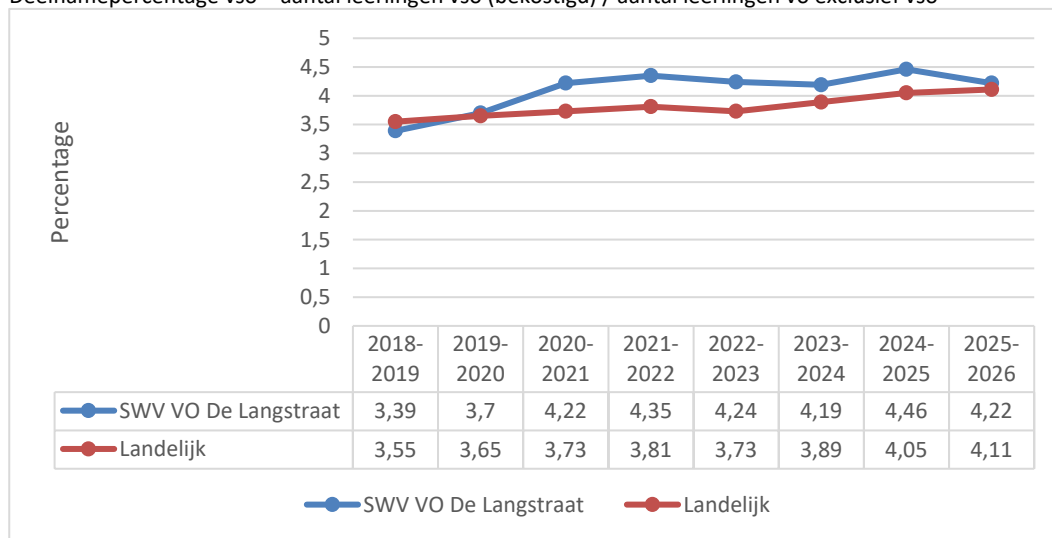
Bron dashboard Passend Onderwijs (DUO)

Bestuur Willem van Oranje	Totaal 2328
ISK	126
Willem van Oranjecollege Wijk en Aalburg	536
Willem van Oranjecollege Waalwijk	1447
MET Praktijkonderwijs	219
Bestuur OMO SG De Langstraat	Totaal 3941
Dr Mollercollege	1154
Walewyc	571
De Overlaat	725
D'Oultremontcollege	1188
Van Haestrechtcollege	303
Bestuur Curio	Totaal 568
Prinsentuin	568

3.3 Ontwikkeling deelnamepercentage VSO

Bron dashboard Passend Onderwijs (DUO)

Deelnamepercentage vso = aantal leerlingen vso (bekostigd) / aantal leerlingen vo exclusief vso

Sinds 2019 is het deelnamepercentage VSO in het SWV boven het landelijk gemiddelde.

Per 1-2-2026 was dat 4,22% ten opzichte van 4,11% landelijk.

Op dat moment waren 289 van de 7126 leerlingen van het SWV ingeschreven bij het VSO.

Vanaf 2022 was er sprake van een lichte daling van het deelnamepercentage. Deze trend heeft zich niet doorgezet. Er was namelijk sprake van een stijging in 2025. Het deelnamepercentage in 2026 is wel iets lager ten opzichte daarvan en gelijk met het percentage in 2021. Landelijk gezien laat het deelnamepercentage VSO al jaren een stijging zien.

De leerlingen waren ingeschreven op de volgende 19 VSO scholen

Bron dashboard Passend Onderwijs (DUO)

School	Aantal leerlingen*)
OC Leijpark Tilburg	54 (+11)
HUB Noord Brabant	48 (-14)
VSO De Keyzer Goirle	37 (+0)
VSO Parcours Tilburg	29 (-6)
Zuiderbos Vught	29 (-9)
ZML De Bodde Tilburg	25 (+0)
Dieze College Den Bosch	17 (-5)
Bredero College Breda	12 (+2)
Mytyschool Gabriel Den Bosch	10 (+0)
Yulius Lingewaald College Gorinchem	7 (+2)
De Kei Breda	5 (+2)
ZML De Cirkel Gorinchem	5 (-2)
Breda College	4 (+1)
Vada College Boxtel	3 (+3)

<i>Sonnewijzer Oss</i>	2 (+1)
<i>Het Dok Eindhoven</i>	2 (+0)
<i>VSO Klein Borculo</i>	1 (+1)
<i>Berkenhof College Breda</i>	1 (-2)
<i>VSO Bleyburg Sliedrecht</i>	1 (+1)

*)Volgorde: aflopend in aantal leerlingen, tussen haakjes het verschil ten opzichte van het schooljaar ervoor.

Ouders hebben vrije keuze, wanneer het gaat om het kiezen van een VSO school. Omdat er geen VSO binnen het SWV is, krijgen deze leerlingen onderwijs in de omliggende regio's.

3.3 Bekostigingscategorieën TLV VSO

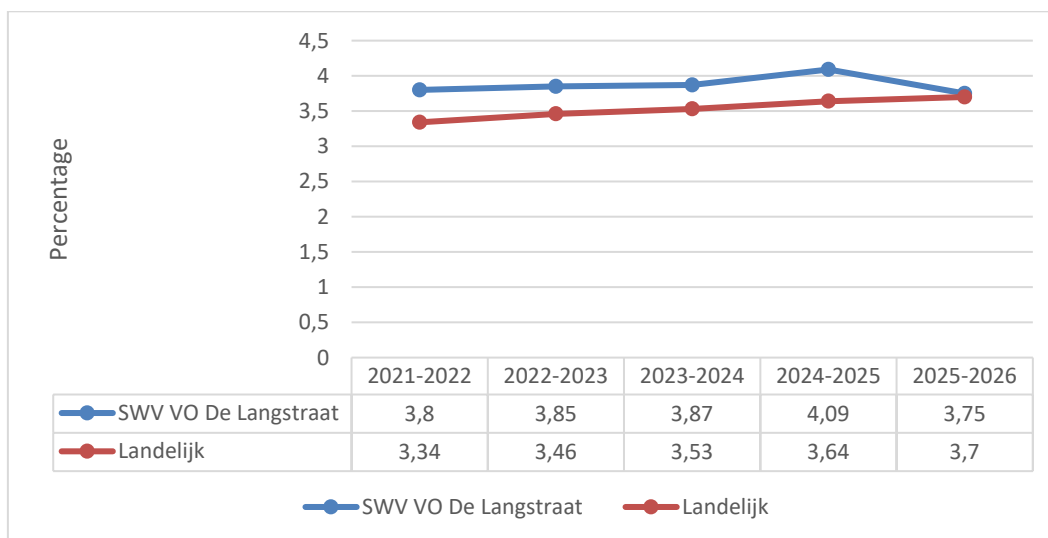
Aantal leerlingen met de verdeling in afgegeven per bekostigingscategorie.

Bron dashboard Passend Onderwijs (DUO)

Bekostigingscategorie	Aantal leerlingen	Percentage van totaal aantal leerlingen
Laag	257	3,6
Midden	23	0,3
Hoog	9	0,1

Bekostigingscategorie laag

Deelnamepercentage kijkend naar bekostigingscategorie laag. Bron dashboard Passend Onderwijs (DUO)

Het deelnamepercentage VSO TLV bekostigingscategorie laag is licht afgenomen en is ongeveer vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde.

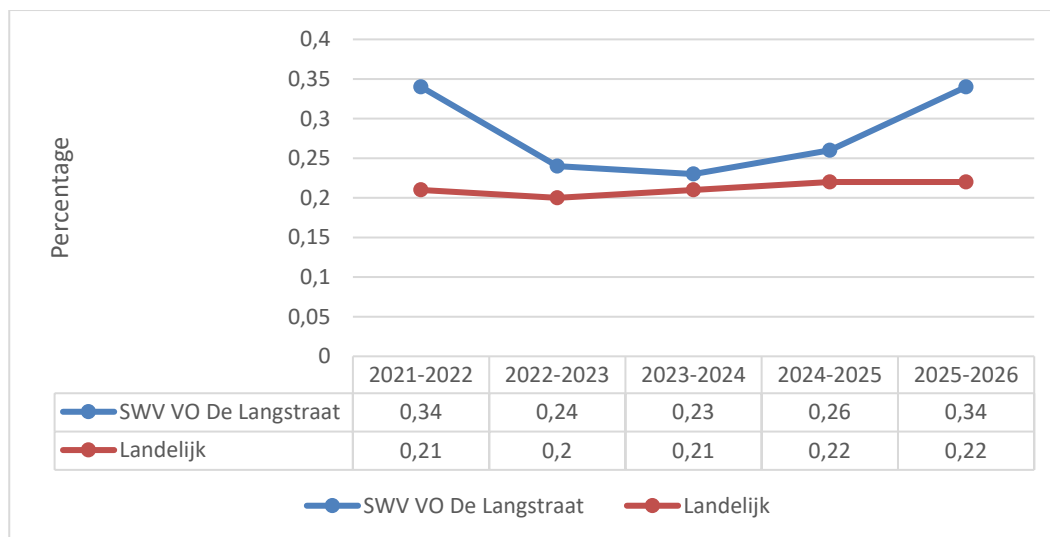

Het laatste jaar is het aantal leerlingen met een TLV laag afgenomen van 282 naar 257 in absolute aantallen. Dit na een geleidelijke toename in de vier schooljaren daarvoor: van 254 naar 282 in absolute aantallen.

Van de 257 leerlingen met een lage bekostiging zijn er 19 “residentiele” leerlingen. Het gaat om plaatsbekostiging bijvoorbeeld plaatsing bij Zuiderbos (17 leerlingen) of een plaatsing in een jeugdzorgplus instantie met onderwijs daaraan gekoppeld (2 leerlingen).

Bekostigingscategorie midden

Deelnamepercentage kijkend naar bekostigingscategorie midden. Bron dashboard Passend Onderwijs (DUO)

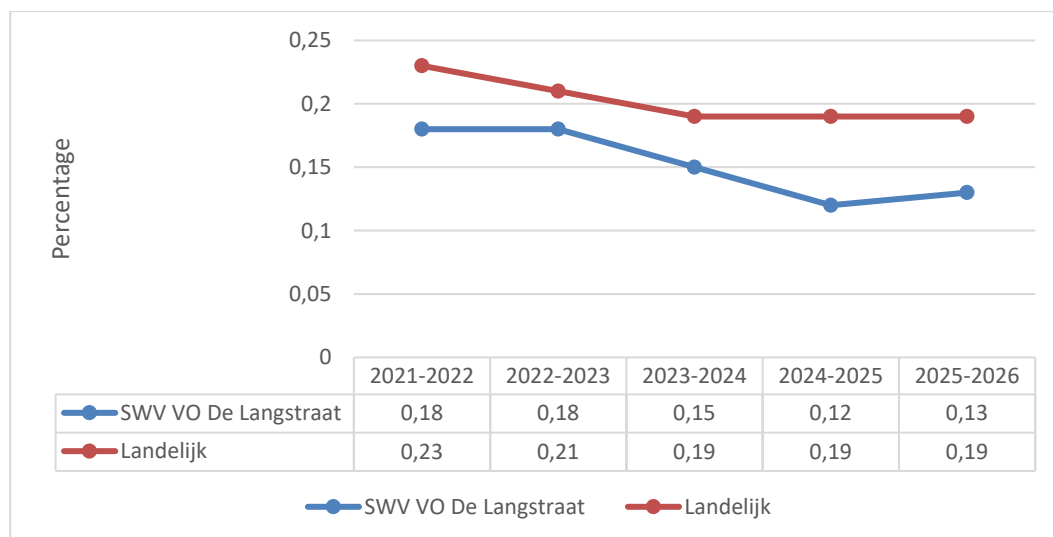
Het deelnamepercentage VSO TLV bekostigingscategorie midden ligt de laatste jaren boven het landelijk gemiddelde en is na een aanvankelijke daling de laatste twee jaar weer toegenomen. Het gaat om een toename van 16 naar 23 leerlingen in absolute aantallen.

Overzicht van de scholen met het aantal leerlingen met bekostigingscategorie midden:

De Bodde	8
Vada College	1
Breda College	2
HUB	2
De Keyzer	3
Parcours	1
OC Leijpark	3
Mytyschool Gabriel	3

Bekostigingscategorie hoog

Deelnamepercentage kijkend naar bekostigingscategorie hoog Bron dashboard Passend Onderwijs (DUO)

Het deelnamepercentage VSO bekostigingscategorie hoog ligt de laatste jaren onder het landelijk gemiddelde.

Sinds schooljaar 2022-2023 (laatste drie jaar) is het aantal leerlingen met een TLV Hoog aanvankelijk afgenomen van 12 naar 9 in absolute aantallen. Dit jaar is er een leerling meer t.o.v. vorig jaar (toen 8). Overzicht van de scholen met het aantal leerlingen met bekostigingscategorie hoog:

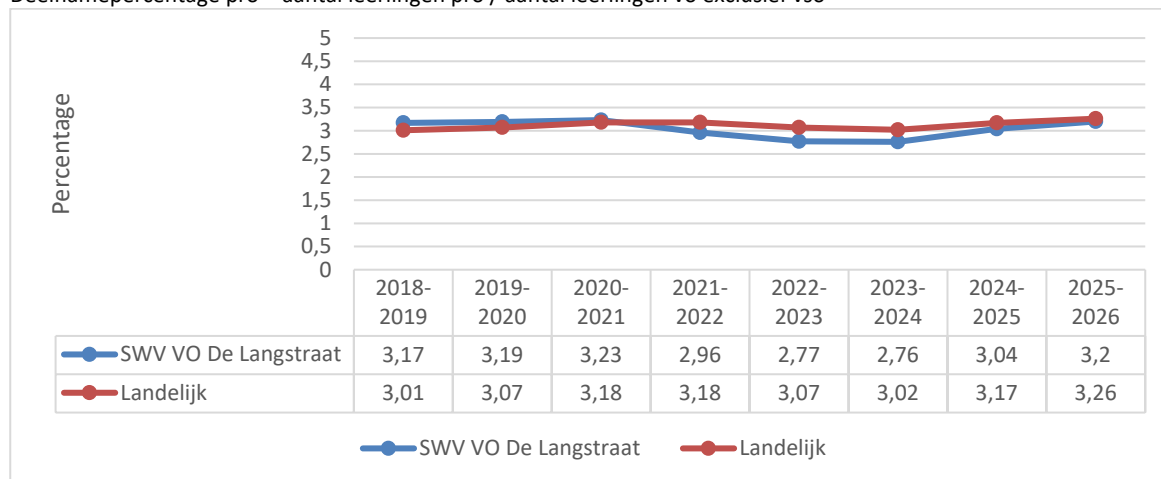
De Bodde	3
HUB	1
OC Leijpark	3
Mytyschool Gabriel	2

3.4 Ontwikkeling deelnamepercentage PrO

Deelnamepercentage PrO

Bron dashboard Passend Onderwijs (DUO)

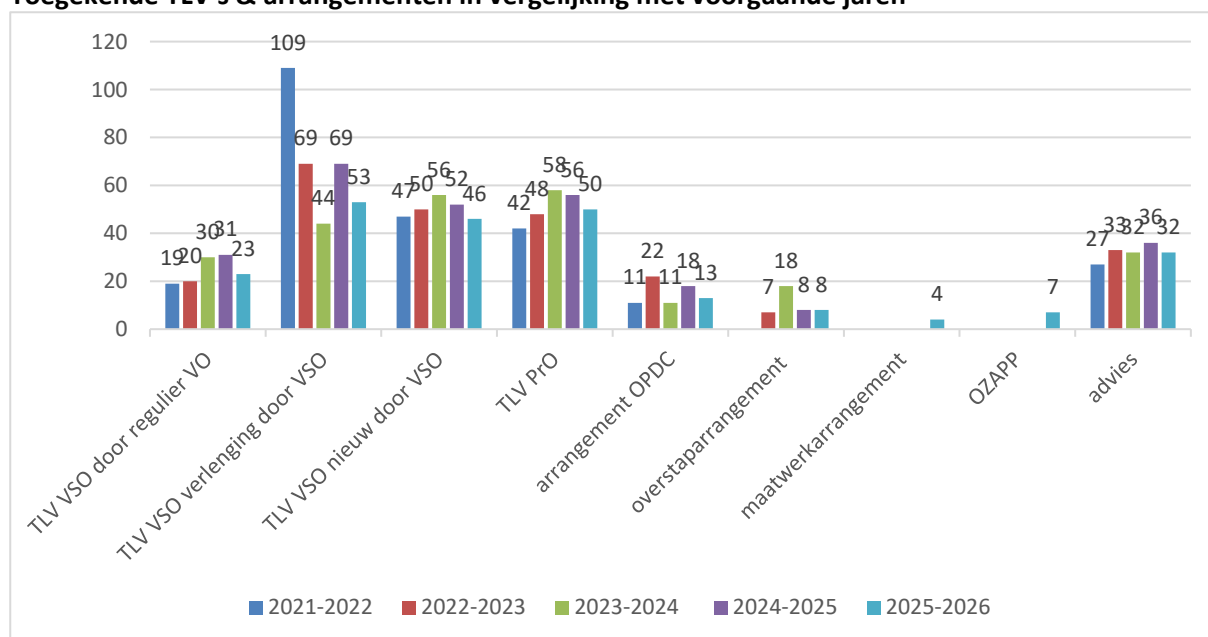
Deelnamepercentage pro = aantal leerlingen pro / aantal leerlingen vo exclusief vso

Sinds 2021 is het deelnamepercentage PrO in het SWV (net) onder het landelijk gemiddelde. Per 1-2-2026 was dat 3,20% ten opzichte van 3,26% landelijk. Er is sprake van een lichte stijging ten opzichte van het jaar ervoor. Op dat moment waren 219 van de 7126 leerlingen van het SWV ingeschreven bij MET PrO. Van deze leerlingen zaten er 24 binnen de Veilige route.

3.5 Totaaloverzicht ACT in vergelijking met voorgaande jaren

Toegekende TLV's & arrangementen in vergelijking met voorgaande jaren

Het aantal toegekende TLV's VSO vanuit het regulier onderwijs is na twee jaar toename het afgelopen jaar gedaald. Het aantal toegekende TLV's in 2025-2026 bedraagt 23 en is daarmee nog steeds boven de doelstelling van het SWV om er maximaal 20 per jaar toe te kennen. In paragraaf 3.5 wordt dit nader geduid.

Het aantal aanvragen voor een TLV VSO vanuit het VSO is onder te verdelen in verlengingsaanvragen en nieuwe aanvragen. Het aantal toegekende verlengingen TLV VSO schommelt. De duur van de TLV bepaalt wanneer een verlenging moet worden aangevraagd. De ACT beoordeelt op casusniveau welke duur gepast is. Als er kansen worden gezien om na verloop van tijd door te stromen naar regulier onderwijs wordt de duur van de TLV aangepast en dit gecommuniceerd naar de betreffende school. Dit is ook onderwerp van gesprek in het jaarlijks contactmoment.

Het aantal verlengingen zegt overigens niet alles over het daadwerkelijke deelnamepercentage VSO. Het aantal nieuw toegekende TLV's VSO aangevraagd vanuit het VSO is verder gedaald naar 46. Bij het overgrote deel van de toegekende TLV's gaat het om een PO-VO overstap. In paragraaf 3.6 wordt dit nader geduid.

Er is een lichte daling in het aantal toegekende TLV's PrO. Het gaat om 50 TLV's.

Het aantal toegekende arrangementen OPDC fluctueert over de jaren. In paragraaf 3.8 wordt dit nader geduid.

Sinds vier jaar kunnen er overstaparrangementen worden aangevraagd om leerlingen die doorstromen vanuit het gespecialiseerd naar het regulier onderwijs te kunnen ondersteunen. In bijlage 2 staat een nadere analyse.

Sinds een jaar kunnen er ook maatwerktrajecten worden aangevraagd waaronder OZAPP (onderwijs zorg arrangement psychiatrische psychiatrie). Er is 4 keer een specifiek maatwerkarrangement toegekend en 7 keer een OZAPP.

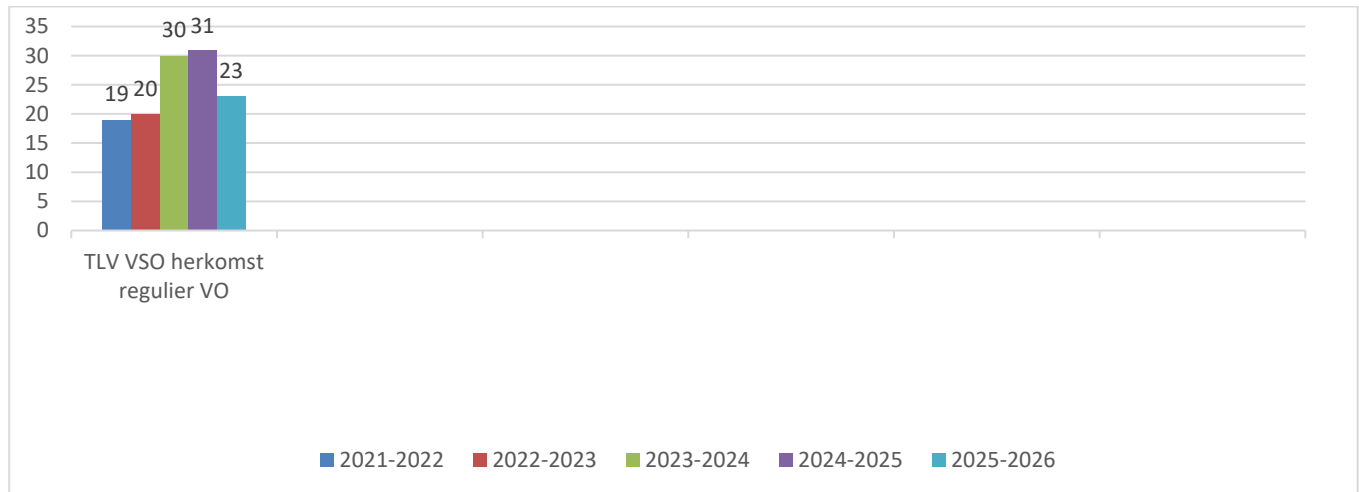
Voor een leerling is een overbruggingsarrangement toegekend. Het ging om een leerling met een TLV VSO die nog niet terecht kon op een VSO school. Deze is buiten bovenstaand overzicht gelaten.

Het aantal adviesvragen fluctueert de laatste jaren rond de 30 per schooljaar en is licht gedaald naar 32 in het schooljaar 2025-2026. In paragraaf 3.9 wordt dit nader geduid.

Vanaf schooljaar 2025-2026 wordt er geen trajectbegeleiding meer ingezet. Vandaar dat dit niet meer in het overzicht staat.

3.5 Toegekende TLV's VSO herkomst regulier VO

Aantal toegekende TLV's VSO herkomst reguliere scholen in vergelijking met voorgaande jaren

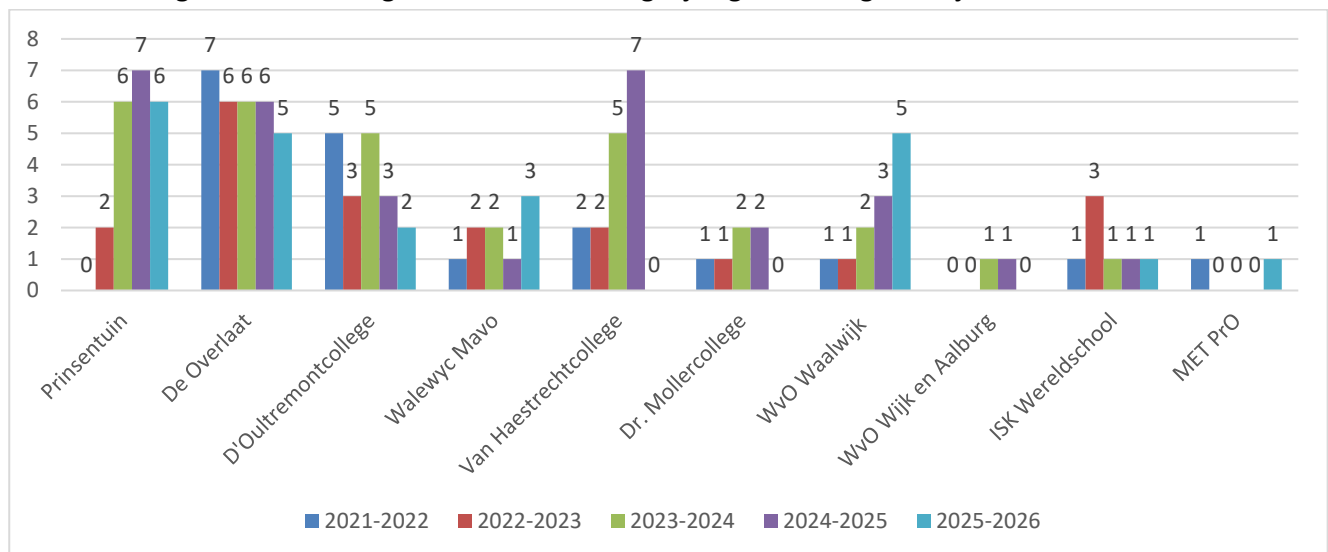

Het aantal toegekende aanvragen VSO vanuit regulier VO geeft inzicht in de trends in relatie tot het deelnamepercentage VSO. Na een stijgende trend in de afgelopen jaren zijn er in 2025-2026 minder TLV's VSO toegekend namelijk 23.

Er zijn 26 aanvragen gedaan voor een TLV vanuit de reguliere scholen. Drie keer is een "negatief" besluit genomen, met de volgende argumentatie:

- Onderwijs- en ondersteuningsbehoefte onvoldoende in beeld
- Geen of onduidelijke verklaringsanalyse
- Onvoldoende onderbouwing bij de aanvraag

Herkomst toegekende TLV's reguliere scholen in vergelijking met voorgaande jaren

Het aantal toegekende TLV's VSO herkomst reguliere scholen (23) is boven de doelstelling van maximaal 20 per jaar. Het ging dit jaar met name om leerlingen van Prinsentuin, De Overlaat en Willem van Oranjecollege Waalwijk. De aantallen op schoolniveau fluctueren over de jaren, waarbij opvalt dat gekeken naar een periode van 5 jaar de toekenningen zijn geconcentreerd op De Overlaat (30), Prinsentuin (21), het D'Oultremontcollege (18) en het Van Haestrechtcollege (17).

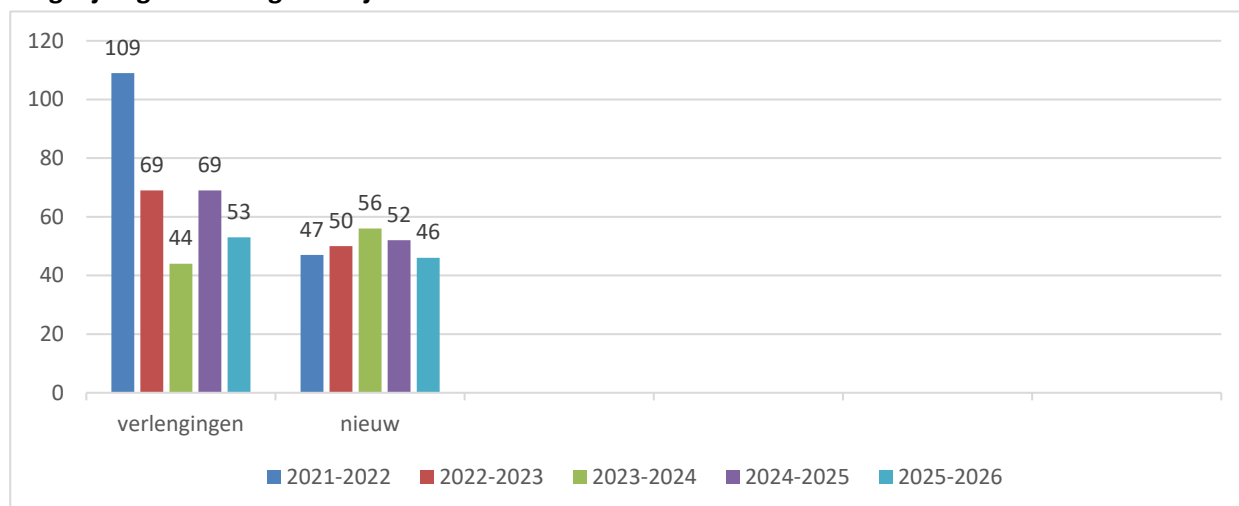
Herkomst toegekende TLV's reguliere scholen verdeeld over de schoolbesturen (absolute aantallen en percentage van totaal aantal leerlingen van de school/ bestuur).

Bestuur Willem van Oranje	Totaal 7	Totaal 0,30%
ISK	1	0,79%
Willem van Oranjecollege Wijk en Aalburg	0	0%
Willem van Oranjecollege Waalwijk	5	0,35%
MET Praktijkonderwijs	1	0,46%
Bestuur OMO SG De Langstraat	Totaal 10	0,25%
Dr Mollercollege	0	0%
Walewyc	3	0,53%
De Overlaat	5	0,69%
D'Oultremontcollege	2	0,17%
Van Haestrechtcollege	0	0%
Bestuur Curio	Totaal 6	1,06%
Prinsentuin	6	1,06%

3.6 Toegekende TLV's VSO herkomst VSO

Er is een onderscheid te maken tussen verlengingen van TLV's VSO voor leerlingen die al deelnemen aan gespecialiseerd onderwijs en nieuwe toegekende TLV's VSO. Beiden worden aangevraagd door het VSO. Bij deze laatste groep gaat het doorgaans, op een enkele uitzondering na, om leerlingen die vanuit het PO doorstromen naar het VSO. Volgens de wettelijke richtlijnen is het VSO (de school waar de betreffende leerlingen hun loopbaan gaan vervolgen) verantwoordelijk voor de aanvraag van deze TLV's en niet het PO. Overigens zegt het aantal aanvragen voor een verlenging niet zoveel over het deelnamepercentage VSO. De duur van de TLV bepaalt of en wanneer er een verlenging moet worden aangevraagd.

Aantal toegekende verlengingen TLV's VSO en nieuwe toegekende TLV's VSO herkomst VSO in vergelijking met voorgaande jaren

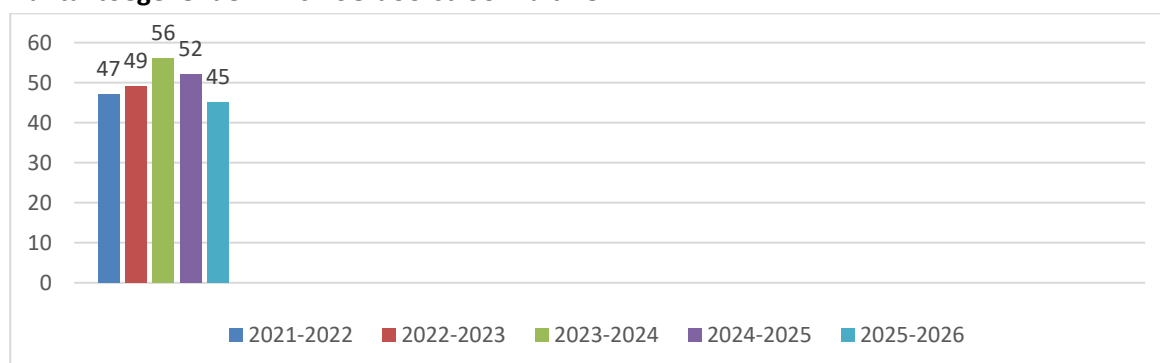

Nadere toelichting bij de cijfers:

Er zijn 53 verlengingsaanvragen gedaan. Deze zijn allen toegekend. Zoals gezegd bepaalt de duur van de TLV wanneer een verlenging moet worden aangevraagd. De ACT beoordeelt op basis van het dossier wat de duur moet zijn. TLV's worden alleen voor kortere duur afgegeven in de volgende situaties: gewenste evaluatie op kortere termijn gericht op mogelijke overstap naar regulier onderwijs of in complexe situaties.

De 46 nieuwe aanvragen zijn allen toegekend. In 45 situaties ging het om een PO-VO overstap. Bij een casus ging het om een doorstroom vanuit een plaatsbesteding. Het aantal nieuw toegekende aanvragen is gedaald ten opzichte van vorig jaar.

Aantal toegekende TLV's VSO doorstroom uit PO

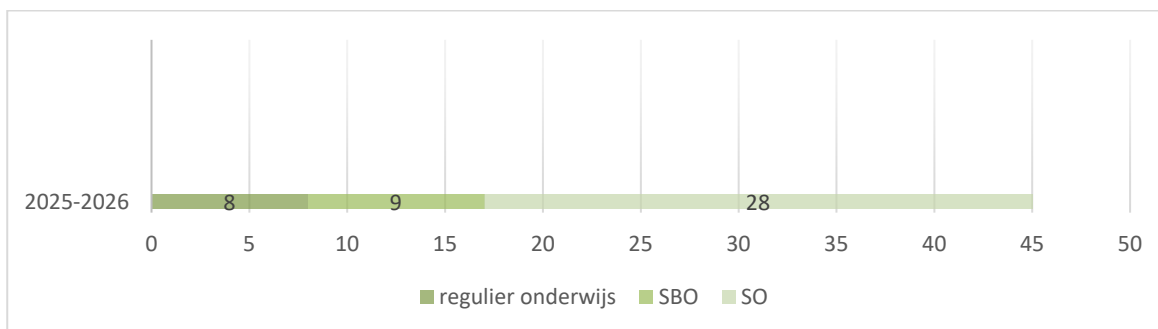

Het is interessant om te kijken naar doorstroom vanuit het PO omdat dit een belangrijk punt van aandacht is in het Ondersteuningsplan 2022-2026. Dit jaar zijn er zeven leerlingen minder doorgestroomd dan het jaar daarvoor: het gaat om 45 leerlingen. Er lijkt een dalende trend ingezet te

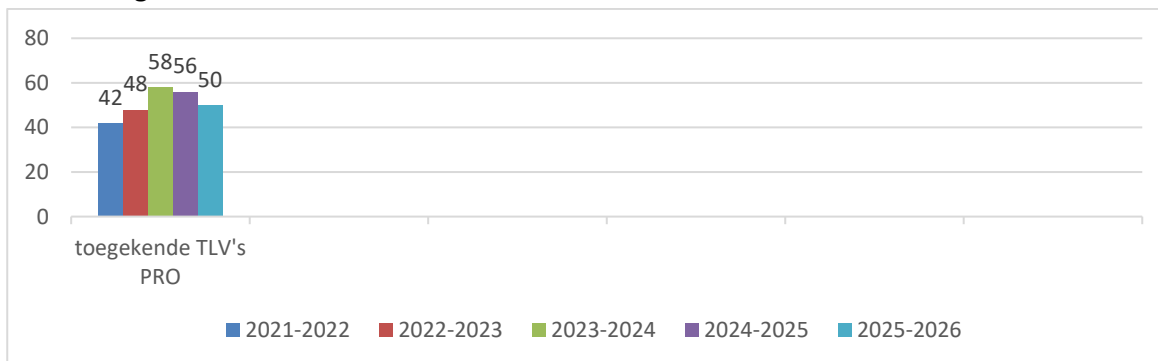
zijn. Het vernieuwde systeem Tommy is zo ingericht dat we vanaf schooljaar 2025-2026 ook inzichtelijk hebben hoeveel leerlingen doorstromen vanuit regulier PO, SBO of SO.

Herkomst leerlingen onderinstroom VSO

3.7 Toelaatbaarheid Praktijkonderwijs

Aantal toegekende TLV's Pro

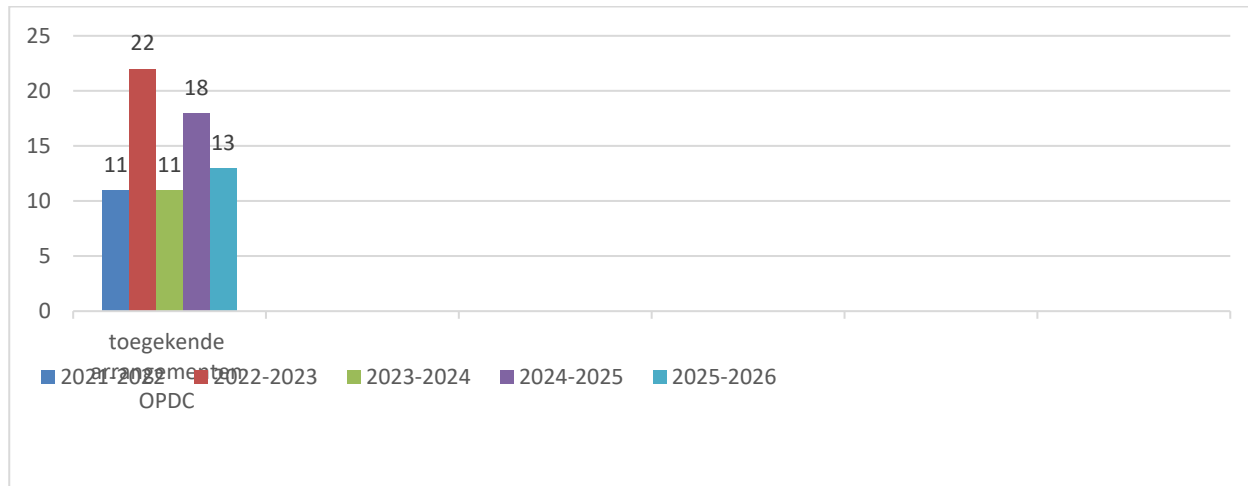

Er zijn 50 aanvragen gedaan voor een TLV Pro. Deze zijn allen toegekend. Het aantal neemt de laatste twee jaar af.

3.8 OPDC arrangementen

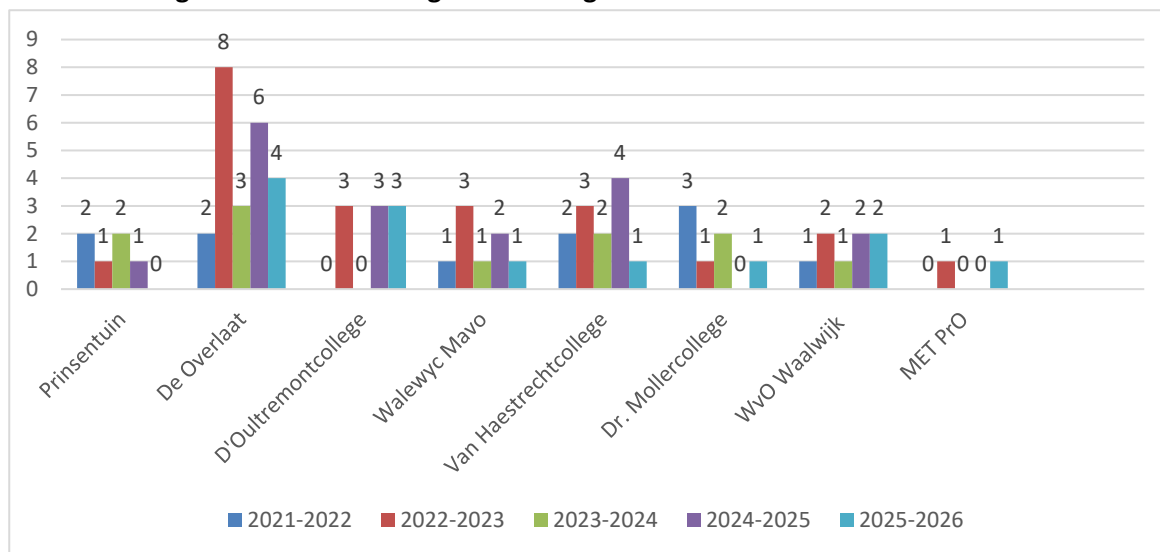
Aantal toegekende OPDC arrangementen totaal

In totaal zijn er afgelopen schooljaar 13 aanvragen toegekend. In totaal zijn er 19 aanvragen gedaan. Zes keer is een “negatief” besluit genomen, met de volgende argumentatie:

- Mogelijkheden binnen de eigen school moeten/ kunnen worden benut
- Onvoldoende informatie in het dossier/ OPP
- Onvoldoende analyse en onderbouwing van de aanvraag
- Onvoldoende opschaling binnen de ondersteuningsniveaus
- Advies VSO (twee keer)

Herkomst toegekende OPDC arrangementen reguliere scholen

De aantallen op schoolniveau fluctueren over de jaren. Het laatste jaar waren het met name leerlingen van De Overlaat en het D'Oultremontcollege. Kijkend naar een periode van vijf jaar zien we dat 23 leerlingen van de Overlaat komen (31% van alle OPDC leerlingen) en 12 leerlingen van het Van Haestrechtcollege (16%). Voor nadere informatie wordt verwezen naar het jaaroverzicht van het OPDC Boost!.

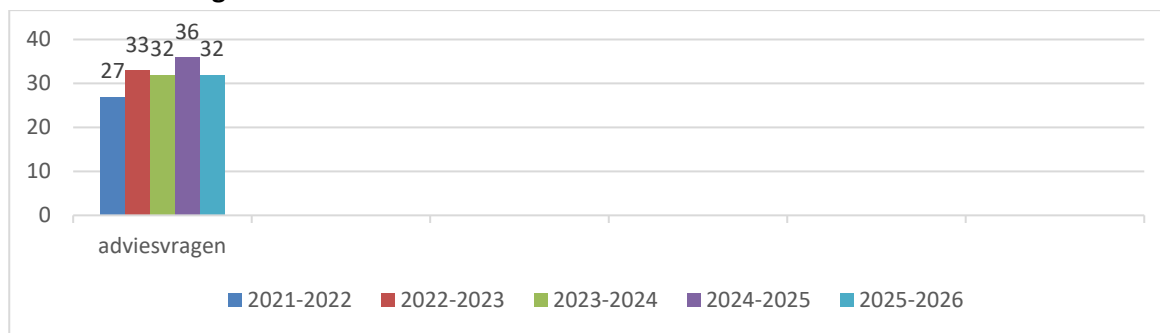
Overige arrangementen:

Maatwerk	4 leerlingen
OZAPP	7 leerlingen
Overstap	8 leerlingen
Overbrugging	1 leerling

Sinds een jaar kunnen er ook maatwerktrajecten worden aangevraagd waaronder OZAPP (onderwijs zorg arrangement psychiatrische psychiatrie). Er is 4 keer een specifiek maatwerkarrangement toegekend en 7 keer een OZAPP. Voor een leerling is een overbruggingsarrangement toegekend. Het ging om een leerling met een TLV VSO die nog niet terecht kon op een VSO school. Deze is buiten bovenstaand overzicht gelaten.

3.9 Adviesvragen

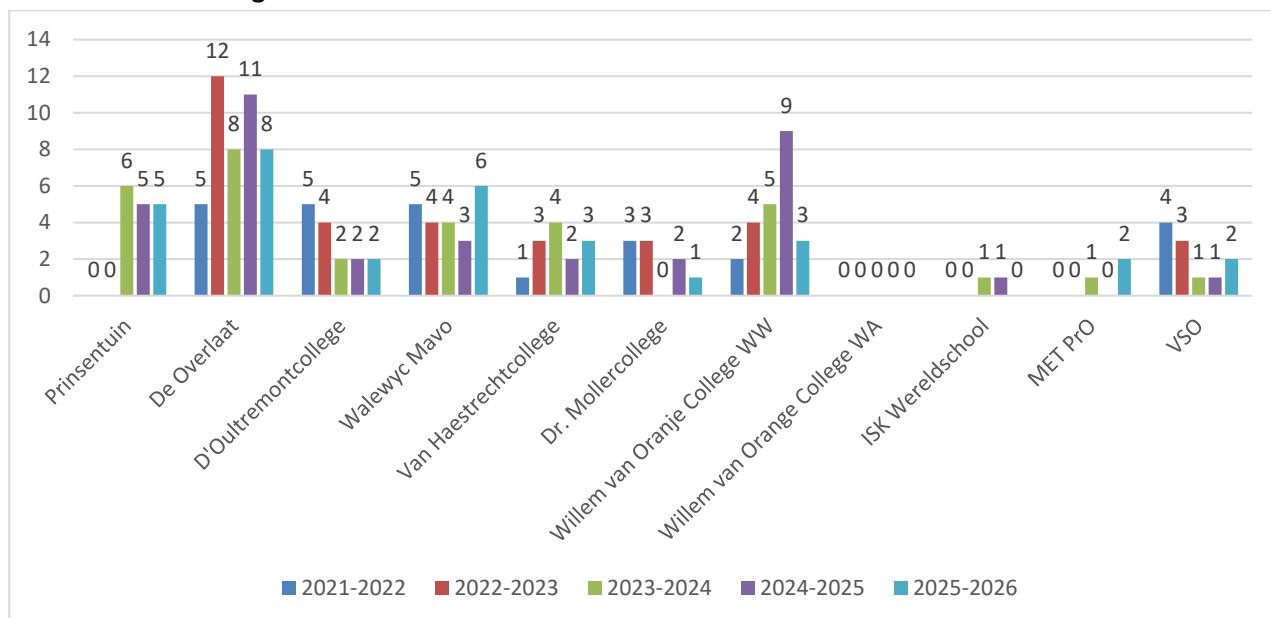
Aantal adviesvragen

Het aantal adviesvragen fluctueert de laatste jaren rond de 30 per schooljaar en neemt iets af naar 32 in schooljaar 2024-2025.

Herkomst adviesvragen

In totaal zijn 32 adviesvragen ingediend bij de ACT. Naast de aanvragen van reguliere scholen is er tweemaal een adviesvraag door het VSO ingediend.

Het gaat veelal over leerlingen waarbij behandeling voorliggend is, over oudere leerlingen en maatwerktrajecten, over (dreigende) thuiszitters en/ of leerlingen waarbij sprake is van externaliserend gedrag.

3.11 Bezwaar

Er is in het schooljaar 2025-2026 geen bezwaar ingediend bij het SWV ten aanzien van de adviezen van de ACT en de besluiten van de directeur-bestuurder van het SWV.

Bijlagen

1 Thuiszittersoverzichten uit Tommy

2 Overstaparrangementen

Bijlage 1 Concept overzicht thuiszitters SWV VO De Langstraat

Toelichting: Sinds 2023 maakt het SWV meer uitgesplitste overzichten van de data uit het computersysteem “Tommy” om onder andere de beschikbare gegevens met betrekking tot thuiszitters beter te kunnen analyseren en monitoren. Dit vormt de basis voor onderstaand overzicht. Het gaat hier nadrukkelijk om een concept/ indicatie en mogelijk niet om 100% representatieve cijfers gezien onderstaande:

- Niet alle scholen rapporteren alle thuiszitters, hier ligt met name een aandachtspunt voor het VSO en in (veel) mindere mate ook voor het regulier VO.
- Het komt voor dat een leerling wel wordt gemeld in Tommy maar dat er geen einddatum wordt ingevuld op het moment dat “thuiszitten” niet meer aan de orde is. Deze leerlingen komen wel terecht in de overzichten.
- Detailinformatie wordt niet altijd goed aangegeven bij het melden in Tommy, wat zorgt voor enige inconsistentie op detailniveau in onderstaande gegevens.
- Naast het verzuim dat wettelijk gezien door het SWV aan de inspectie moet worden doorgegeven en gemonitord te weten: absoluut verzuim; vrijstelling 5a en langdurig relatief verzuim, is er de mogelijkheid om zorgelijk verzuim te melden in Tommy. Het blijkt dat de genoemde definities van verzuim door de contactpersonen die gegevens invoeren in Tommy (in beperkte mate) verschillend worden gehanteerd.
- Zorgelijk verzuim staat in onderstaande overzichten geregistreerd bij “langdurig relatief verzuim”.

Het is van belang om de contactpersonen nogmaals te attenderen op het belang van een juiste invoer in Tommy en om duidelijkheid te geven over de definities. Dit zal worden opgepakt in de communicatie naar de ondersteuningscoördinatoren en de medewerkers van Leerplicht.

Vanaf het schooljaar 2025 – 2006 is het projectplan “thuiszitters” ingezet. Een van de doelstellingen is “Thuiszitters in beeld”. Hier wordt op dit moment verder aan gewerkt.

1.1 Definities/ categorieën worden eenduidig gehanteerd (in verzuimregistratie scholen, thuiszitterprotocol, registratie in Tommy, DUO etc.).

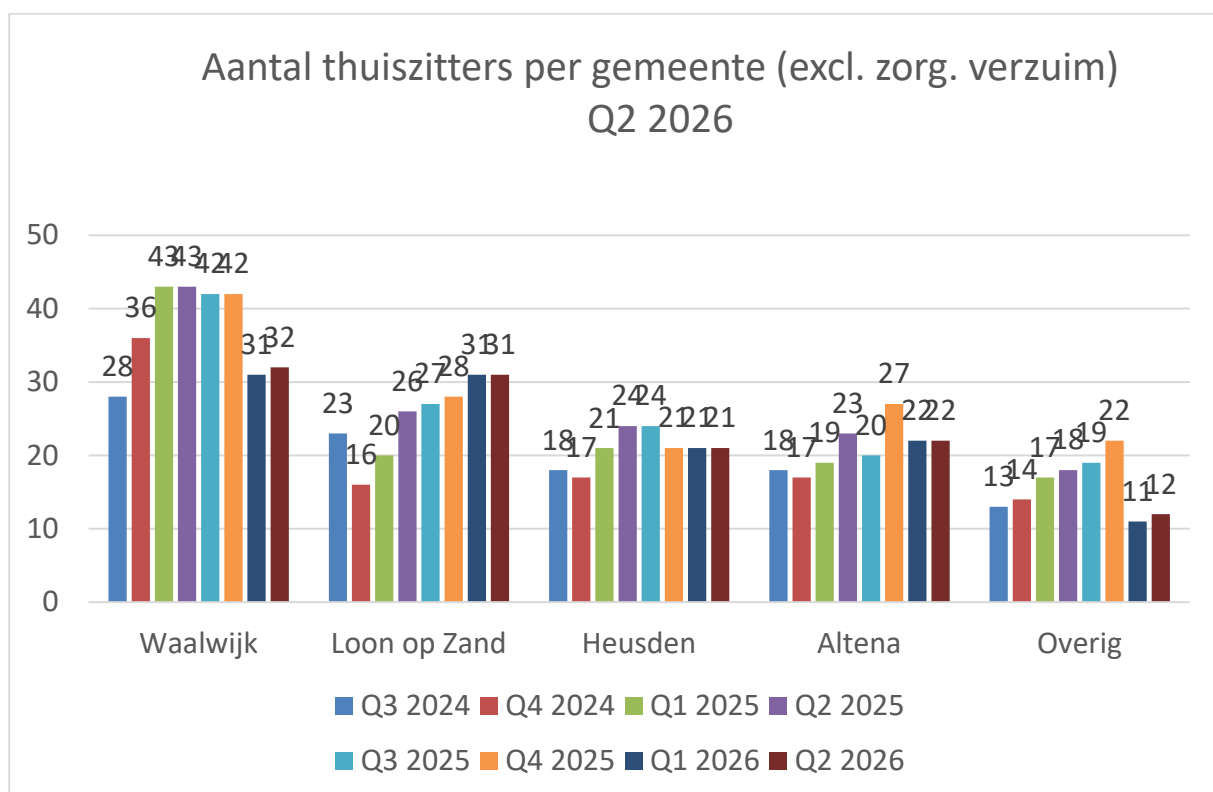
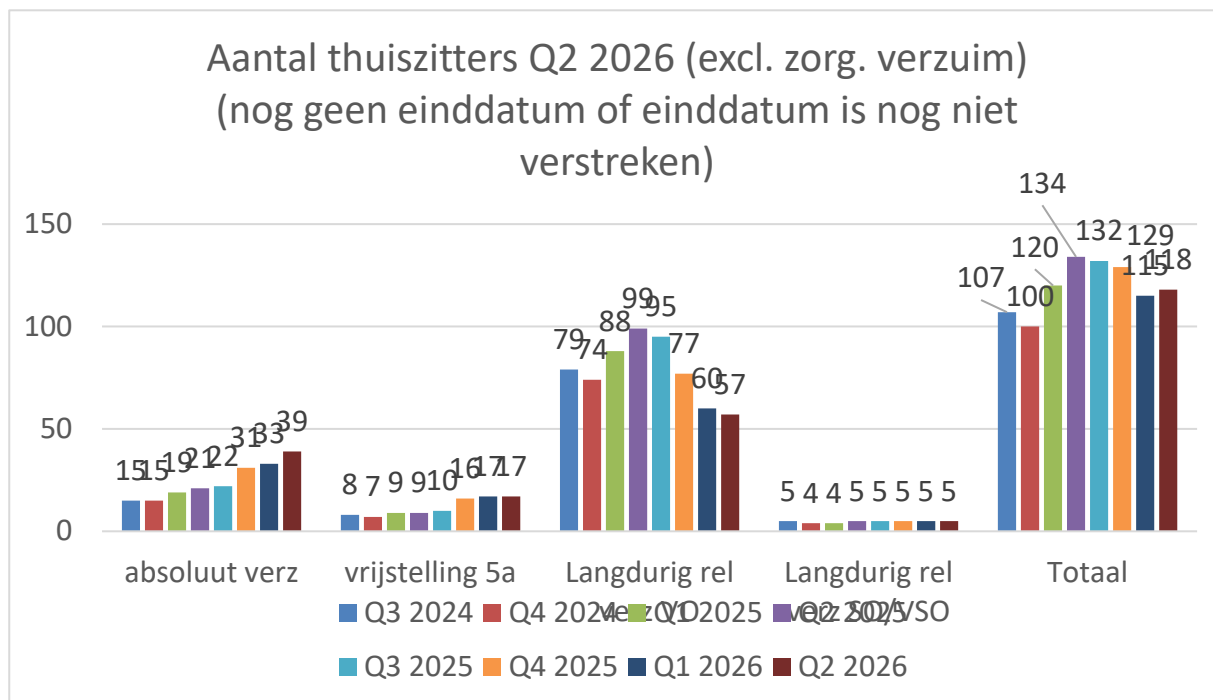
1.2 De belemmerende en bevorderende factoren die een rol spelen bij “thuiszitten” in deze regio zijn in beeld (analyse)

1.3 Datagedreven werken in samenwerking met de ketenpartners (op basis van verschillende bronnen) is goed op elkaar afgestemd. De trends worden vergeleken met de landelijke cijfers.

We hebben ervoor gekozen om deze overzichten wel te presenteren ondanks genoemde kanttekeningen, omdat het (indicatief) een verduidelijking aangeeft bij de beschikbare informatie over

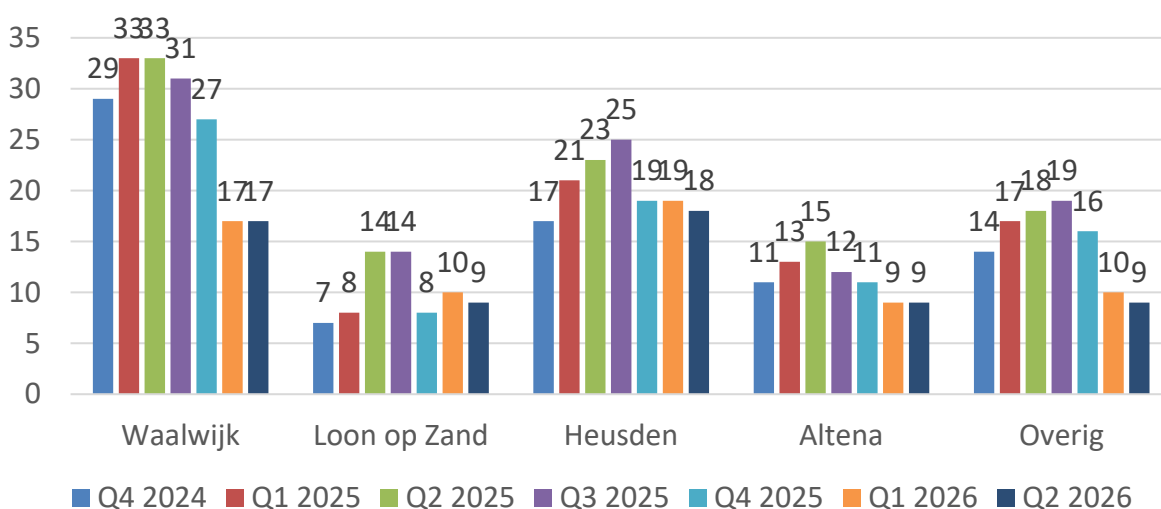

thuiszitters.

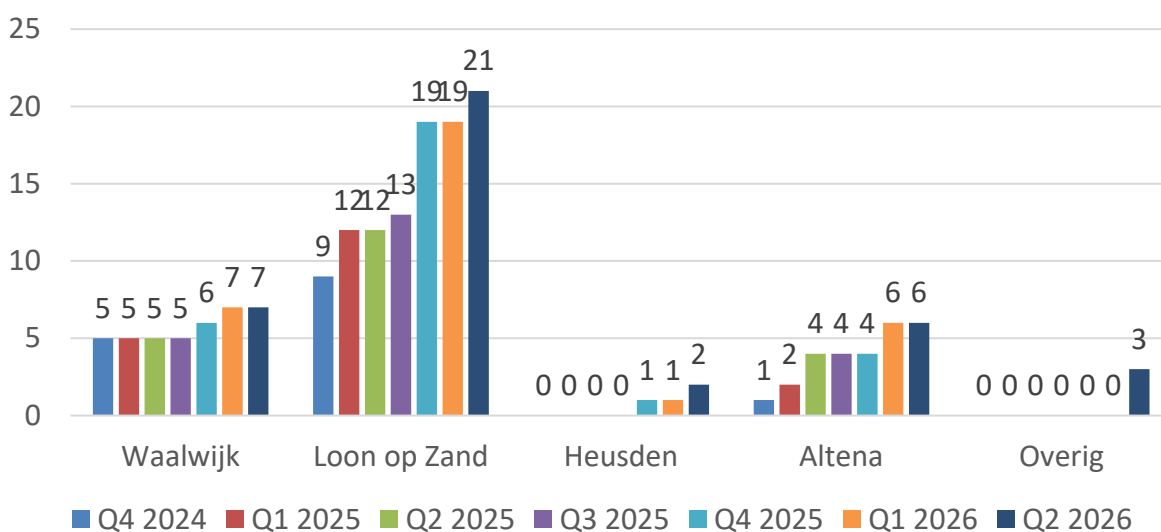

Langdurig verzuim per gemeente Q2 2026

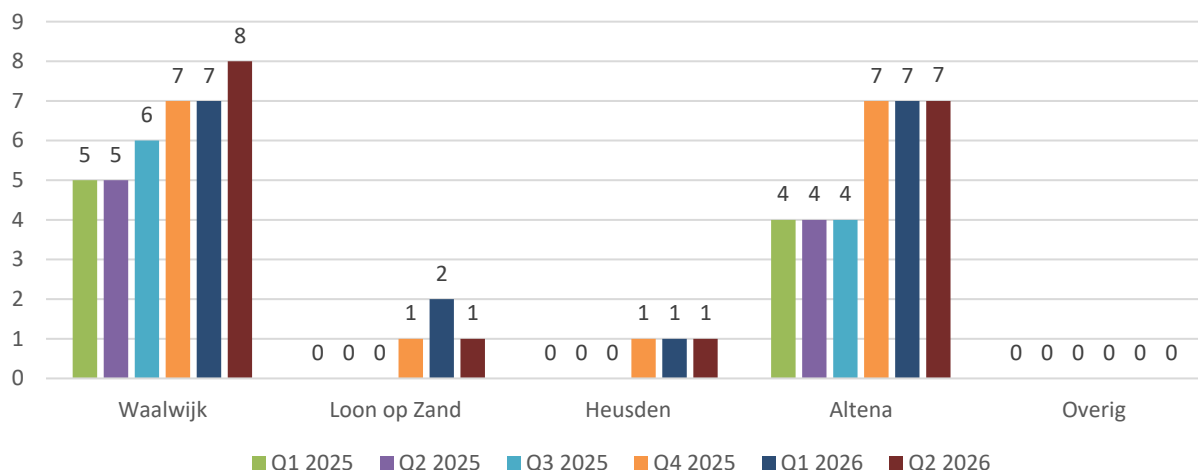

Absoluut verzuim per gemeente Q2 2026

Aantal vrijstellingen per gemeente Q2 2026

Thuiszitters per school (langdurig verzuim zonder zorgelijk geoorloofd verzuim)

Thuiszitters per school	Q1 2025	Q2 2025	Q3 2025	Q4 2025	Q1 2026	Q2 2026
HUB Stedelijk VSO	0	0	1	2	2	2
De Overlaat	14	13	11	6	3	2
MET Praktijkonderwijs	2	2	2	0	3	3
Moller	3	4	4	4	4	4
D'Oultremont	14	14	14	7	7	6
VSO Dieze College	1	4	4	6	5	5
VSO Parcours	2	3	3	4	3	3
Prinsentuin	16	17	17	13	12	12
Van Haestrecht	5	6	7	6	4	4
VSO De Keyzer	3	2	2	2	2	2
VSO Zuiderbos	1	1	1	1	1	1
Walewyc	8	6	6	6	4	3
WvO ISK	8	11	11	6	2	2
WvO Waalwijk	4	7	8	10	10	10
WvO Wijk en Aalburg	9	9	7	5	0	0
VSO OC Leijpark	1	1	1	1	1	1
Overig	1	3	2	2	2	2
Totaal	92	103	101	81	65	62

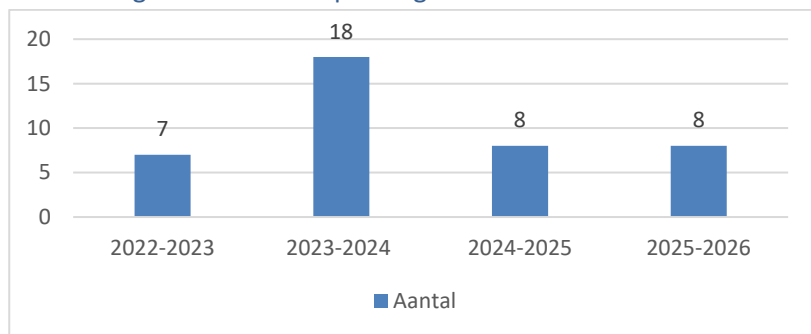
Zorgelijk geoorloofd verzuim per school

Thuiszitters per school	Q4 2025	Q1 2026	Q2 2026
De Overlaat	0	2	2
MET PrO	2	4	4
Moller	1	0	1
VSO Dieze College	1	0	1
VSO Parcours	1	1	2
Prinsentuin	6	4	6
Van Haestrecht	1	1	2
WvO Waalwijk	1	2	2
WvO W&A	3	10	12
VSO OC Leijpark	1	1	1
Mytyschool G.	1	1	1
Totaal	18	26	34

Bijlage 2 Evaluatie Overstaparrangementen 2025-2026

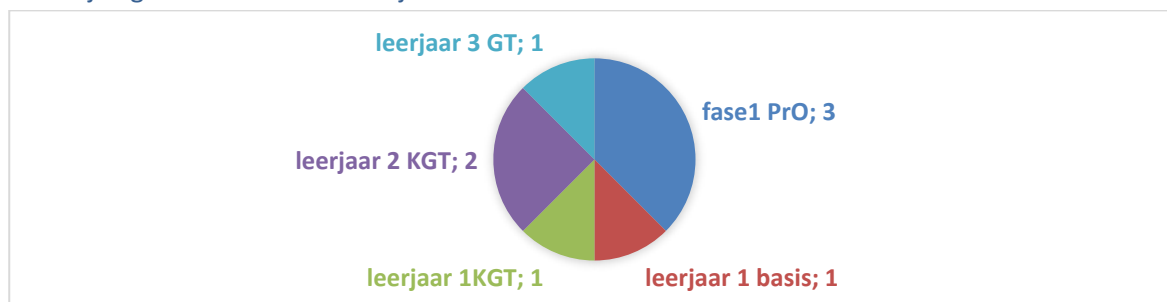
Aantal toegekende Overstaparrangementen

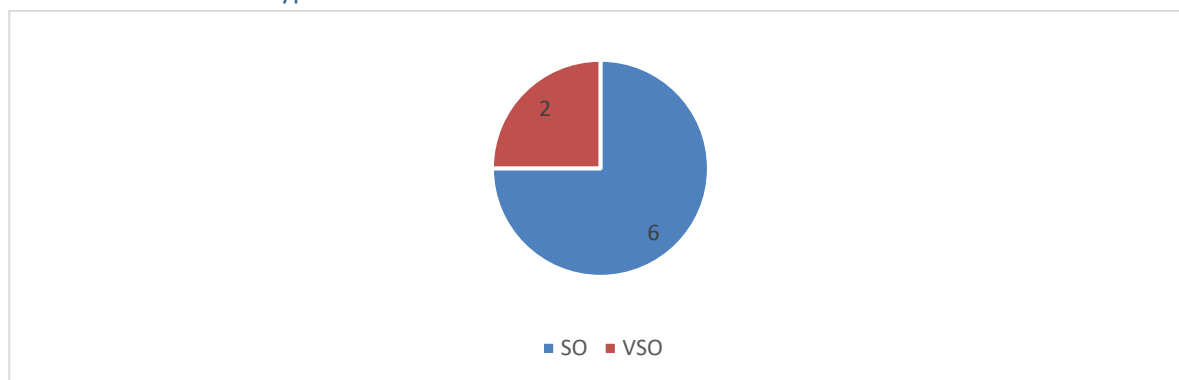
Ingeschreven op de volgende scholen:

Naam	Aantal leerlingen
Van Haestrecht College	3
De Overlaat	1
Walewyc	1
MET Praktijkonderwijs	3

Inschrijvingen verdeeld naar leerjaar en niveau

Herkomst naar schooltype

Scholen van herkomst

Naam	Aantal
SO HUB	1
SO De Rietlanden	1
SO Zuiderbos	1
SO Kentalis	1
SO OCL	1
SO verhuizing ander landsdeel	1
VSO De Keyzer	2

Perspectief

Het SWV heeft van alle 8 leerlingen een evaluatie ontvangen. Zeven leerlingen zitten aan het eind van het schooljaar nog binnen het regulier onderwijs en gaan door naar het volgende leerjaar. Een leerling is doorgestroomd naar het VSO. Dit is de eerste van alle leerlingen die de afgelopen vier jaar de overstap hebben gemaakt van gespecialiseerd naar regulier onderwijs.

Aanvullende inzet

Voor alle leerlingen is een OPP gemaakt en een coach ingezet.

Aanvullend is in een aantal situaties het volgende ingezet (de laatste vier jaar):

- Duidelijke kaders en gedragsafspraken met leerling en docententeam op basis van observaties door het ondersteuningsteam
- Aanvullende inzet van de mentor in de coachende rol
- RT of NT2 ondersteuning
- Afspraken over gebruik aanvullende ondersteuning/voorzieningen binnen school (expertise ondersteuningsteam, andere ruimte, dagelijkse check in- check out, sociaal-emotionele training, time out mogelijkheid etc)
- Aanpassing lesprogramma
- Inzet Maatschappelijke ondersteuning
- Intensief contact met ouders; ook gesprekken met leerling en coach erbij.
- Intensief contact met school van herkomst (ook na overstap)
- Verbinding met gemeente en/ of jeugdhulp
- Initiëren psychologisch onderzoek en behandeling
- Inzet expertise fysiek medische problemen
- Inzet positieve groepsvorming voor de gehele klas
- Maatwerkaanpak gezien beperkte belastbaarheid
- Voorlichting in docententeam
- Handelingsafspraken in docententeam
- Inzet jeugdarts

Succesfactoren

- Direct starten met intensieve begeleiding aan het begin van het schooljaar
- Opbouw van relatie met de leerling /vertrouwensband, met name door mentor en coach
- Tijd maken voor meer persoonlijke aandacht
- Succeservaringen, positieve aandacht en complimenten
- Structuur en voorspelbaarheid, duidelijke verwachtingen, directe feedback, overzicht via plannings
- Aanvullende expertise (binnen de school of door externen met specialisme)
- Programma afgestemd op de onderwijsbehoefte van de leerling
- Goede overdracht school van herkomst en “nazorg”
- Betrokkenheid ouders /verbinding met ouders en inzicht in de context
- Motivatie van de leerling en aansluiten bij zijn interesses en talenten
- Inzicht in- en aandacht voor culturele verschillen
- Rekening houden in welke klas een leerling geplaatst wordt en welke professionals worden gekoppeld
- Samenwerking met andere professionals (bv. maatschappelijke ondersteuning, arts, jeugdhulp)